

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН ГРАДА НИША

Генерала Милојка Лешјанина 39
Прилаз из Књегиње Љубице
Тел.018/521-676
e-mail:lokalni.ombudsman@gu.ni.rs

Број:198-6/2022
Датум:14.10.2022.године

На основу члана 114. Статута града Ниша („Службени лист града Ниша“, бр. 88/08, 143/2016 и 18/2019), члана 7 и 24. Одлуке о локалном омбудсману града Ниша („Службени лист града Ниша“ бр.47/21), по притужби В. М из Ниша, сматрајући да ће давањем мишљења са препоруком допринети унапређењу заштите права деце и унапређењу рада ЈПУ „Пчелица“Ниш, Локална омбудсманка града Ниша упућује ЈПУ „Пчелица“ Ниш следеће

МИШЉЕЊЕ

У поступку испитивања основаности притужбе В. М из Ниша на рад ЈПУ „Пчелица“ Ниш, Локална омбудсманка града Ниша је разматрањем навода из притужбе, изјашњења ЈПУ „Пчелица“ Ниш утврдила да је у конкретном случају дошло до неспоразума у међусобној комуникацији између притужиле и запослених у установи.

У циљу унапређења квалитета рада установе као и поступања у најбољем интересу деце, Локална омбудсманка упућује ЈПУ „Пчелица“ Ниш.

ПРЕПОРУКУ

Потребно је да ЈПУ „Пчелица“ Ниш у свом будућем раду:

- Изради и понуди родитељима/старатељима деце на потпис две посебне писане сагласностим, једну за фотографисање и снимање деце и другу сагласност за објављивање фотографија и снимака деце у било ком облику и форми на интернет страницама и друштвеним мрежама уз назнаку о сврси фотографисања и снимања и начину на који ће се фотографије и видео записи користити, а како би се родитељима/старатељима деце омогућило да се одреде и на недвосмислен начин изјасне да ли су и са којом од наведених активности сагласни.

- Спроведе све неопходне активности како би се запослени у установи обучили а родитељи/старатељи информисали о начину заштите лика, гласа и личних података детета, ризицима и правним последицама објављивања личних података, фотографија и видео записа на интернету без сагласности лица на које се односе, односно родитеља /старатеља малолетне деце, праву детета на заштиту приватности и начинима заштите од насиља путем електронских средстава комуникације.

О б р а з л о ж е њ е

Дана 14.07.2022.године овом органу обратила се В.М из Ниша, притужбом на рад ЈПУ „Пчелица“ Ниш.

Именована у притужби између осталог наводи да као мајка двоје деце која иду у један од вртића ЈПУ „Пчелица“ Ниш, није желела да потпише обједињену сагласност за фотографисање и објављивање деце на друштвеним мрежама као и да је сагласна за фотографисање али не и за објављивање фотографија и снимака њене деце од стране ЈПУ„Пчелица“ Ниш. Именована у својој притужби даље наводи да је тражила да се те две сагласности раздвоје и да је тим поводом разговарала са васпитачицама и обратила се мејлом Установи али да није добила одговор, односно да јој није омогућено да потпише посебну сагласност само за фотографисање деце.

Чланом 144. Кривичног законика Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 и 35/2019), прописано је следеће:

(1) Ко неовлашћено начини фотографски, филмски, видео или други снимак неког лица и тиме осетно задре у његов лични живот или ко такав снимак преда или показује трећем лицу или му на други начин омогући да се са њим упозна, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором до три године.

Истим законом у члану 145. прописано је:

(1) Ко објави или прикаже спис, портрет, фотографију, филм или фонограм личног карактера без пристанка лица које је спис саставило или на кога се спис односи, односно без пристанка лица које је приказано на портрету, фотографији или филму или чији је глас снимљен на фонограму или без пристанка другог лица чији се пристанак по закону тражи и тиме осетно задре у лични живот тог лица, казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором до три године.

Закон о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“ бр.83/2014 и 58/2015) у члану 80. став 1. и 2. прописује:

Информација из приватног живота, односно лични запис (писмо, дневник, забелешка, дигитални запис и сл.), запис лика (фотографски, цртани, филмски, видео, дигитални и сл.) и запис гласа (магнетофонски, грамофонски, дигитални и сл.), не може се објавити без пристанка лица чијег се приватног живота информација тиче, односно лица чије речи, лик односно глас садржи, ако се при објављивању може закључити које је то лице.

Малолетник се не сме учинити препознатљивим у информацији која може да повреди његово право или интерес.

С обзиром да су ризици којима су деца изложена на интернету бројни и да од момента објављивања фотографија и снимака детета на интернету, не постоји могућност било какве контроле над даљим кретањем истих, обавеза је установа образовања и васпитања да сведу на најмању могућу меру ризике од насиља и злоупотребе деце на интернету у оквиру образовно васпитног процеса који спроводе. Такође, неопходно је да се запослени у установи и родитељи деце упозоре/едукују о ризицима од злоупотребе и насиља на интернету као и правним последицама објављивања личних података, фотографија и видео записа на интернету без сагласности лица на које се односе, односно родитеља /старатеља малолетне деце, а ово посебно имајући у виду да су у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја најбољи интереси детета.

Лик детета и сви други лични подаци детета, припадају сфери дететове приватности, тако да је за свако снимање, фотографисање и објављивање снимака и фотографија детета потребно да родитељ или старатељ добију све информације од значаја за давање сагласности.

Имајући у виду наведено, а у циљу унапређења рада ЈКП „Пчелица“ Ниш као и поступања у најбољем интересу деце, Локална омбудсманка града Ниша заузела је став и дала мишљење и препоруку као у диспозитиву.

**ЛОКАЛНАОМБУДСМАНКА
ГРАДА НИША**

Катарина Митровски